

"כשחולמים, אי אפשר לעצור אף אחד. גם לא אותנו"

ענהאל דינה, עיוורת מילדות, יאיר וטל, שניהם עם תסמונת דאון, גיא לקוי הראייה ויוסף, הלוקה בתסמונת גנטית נדירה, הם חלק מלהקת "שלוה" • אחרי ההופעה באודישנים של "הכוכב הבא לאירוויזיון" בשבת שעברה, הם מקווים להראות לעולם לאן הם יכולים להגיע למרות המגבלות

8 פורסם ב: 29.11.2018 18:30 עדכון ב: 30.12.2018 22:03

טל אריאל אמיר

צילום אריק סולטן

פניו של יאיר פומברג, נגן כלי ההקשה בלהקת שלוה, אמרו הכל. יאיר, צעיר עם תסמונת דאון, פער את פיו לרווחה ועיניו ברקו מאושר כשהמסך שעל במת האודישן של "הכוכב הבא לאירוויזיון" התרומם לאיטו. הקהל שאג באקסטזה, השופטים מחאו כפיים, אבל הזמרות ענהאל כליפה דינה סמטה של החיפושיות. כשסיימו, הן לא יכלו להבחין שנגן פעמוני הרוח, טל "Here Comes The Sun" המשיכו להחזיק את המיקרופונים, מרוכזות במילות השיר קימה. אף הוא עם תסמונת דאון, מסמן באצבעותיו צורת לב. הן גם לא ראו את מד אהבת הקהל, שעמד על 91 אחוזים. ענהאל דינה, עיוורת מילדות, נותרו נטועות במקומן במבוכה בלי לדעת אם עברו לשלב הבא

• אל תפספסו את מבצע פברואר SALE על ברי המים תמי4

≤≤

אמרתי 'תודה רבה' ושתקתי, כי לא ראיתי מה קורה", מחייכת ענהאל, הסולנית המובילה באודישן. "ברגע הראשון הייתי בטוחה שלא קיבלנו מספיק נקודות ושנחנו לא ממשיכים בתחרות. ואז שמעתי את שירי מימון אומרת שעברנו, והתחלתי לבכות. עד עכשיו אני לא מאמינה

אני כל כך רוצה לייצג את ישראל באירוויזיון 2019. אני מקווה שתהיה לנו הזכות להופיע מול כל העולם ולהראות מי אנחנו ומה אנחנו מסוגלים לעשות", "למרות המגבלות. אבל גם אם זה לא יקרה, לא נורא. מבחינת הלהקה, ניצחנו מעצם העובדה שהגענו לריאליטי כל כך פופולרי, וזה חלום שהתגשם

יאיר (29), ענהאל (21), דינה (21), טל (21), ואיתם גם המתופף יוסף עובדיה (21) והקלידן גיא ממון (31), הם חלק מעשרה נגנים של הלהקה מעוררת ההשראה שהתגבשה במרכז שלוה בירושלים, אגודה ישראלית לטיפול באנשים עם מוגבלויות ולשילובם בחברה. כל אחד מהם חווה ילדות מורכבת, ספג מהסביבה לעג, התנכלויות וריחוק, אבל על הבמה הם הפגינו כישורים ווקאליים מושלמים, לכידות וביטחון עצמי. התסמונות והלקויות נמוגו תחת אור הזרקורים. וכעת הם חולמים ללכת בעקבות נטע ברזלי, שזכתה בתוכנית בשנה שעברה ועשתה היסטוריה

פעם אנשים התייחסו אלי לא בכבוד, וזה עשה לי רע", אומר יאיר בגילוי לב. "תמיד אני אומר שתסמונת דאון היא לא מחלה, ואני יותר חכם מכולם, "אפילו שאנשים לא תמיד מבינים אותי. בזכות האודישן, כולם מכירים אותי ברחוב. עכשיו אני סלב, ואולי תהיה לי חברה שאוכל להתחתן איתה

• • •

בוקר יום שני השבוע. יום וחצי אחרי שידור פרק פתיחת העונה של התוכנית. ענהאל דינה מגיעות לחזרות באולפן הקלטות בדרום תל אביב לקראת השלב הבא בתוכנית (ימי שלישי ושבט, 21:00, בקשת 12). הן נכנסות פנימה עם שי בן שושן (37), נכה צה"ל שהקים את הלהקה לפני 12 שנים ומשמש המנהל המוזיקלי שלה, ומייד מתקבצים סביבן טכנאים וזמרים מתחילים שנמצאים באולפן

ענהאל יושבת בשקט על הספה הישנה שליד חדר ההקלטות, ועל עיניה משקפיים שחורים. דינה יושבת לצידה, ועיניה העצומות למחצה מאופרות בוורוד עדין, התואם את הליפסטיק שעל שפתיה. היא מסיטה את שיערה השחור והארוך, ובווירטואוזיות בלתי נתפסת מחליקה את אצבעה במהירות על המסך. התוכנה הקולית משמיעה לה את עשרות התגובות שקיבלה ביממה האחרונה, וגם את הצעות החברות הרבות

שי יוצא מאחד החדרים בפנים רציניות ומבקש משתיהן לצאת איתו החוצה. הן פותחות את מקלות הנחייה המתקפלים ומפלסות את דרכן במסדרון צר, בין תיקים ורמקולים המונחים על הרצפה. בדרך השמורה כנראה רק לזמרים מתחילים, מתיישבים השלושה על מעקה בטון ברחוב הסואן, ושי משמיע להן בטלפון שלו את הפלייבק של השיר ששירו בשלב הבא של התחרות

רעש האוטובוסים וצפירות המכוניות מחרישים את האזניים, אבל הזמרות הצעירות מתרכזות רק במוזיקה. ענהאל היא הראשונה לשיר, וקול הפעמונים "שלה מוחק כל זכר לשאון מסביב. דינה מצטרפת אליה בקול צלול. באמצע השיר היא עוצרת לרגע ואומרת: "אני כל כך מתרגשת

העוברים ושבים מביטים בהן בהתפעלות, אבל שי לא מרוצה. "הקול שלכן צריך עוד חימום", הוא פוסק, ומתעלם מההבעה המאוכזבת שעל פניהן.

מרחוק מתקרב גיא הקלידן. הצעדים הבוטחים שלו לא מסגירים את העובדה שאינו רואה כלל בעין ימין, ובעין שמאל ניבטות רק צלליות מטושטשות, אלא אם כן הדמות נמצאת במרחק 20 ס"מ מפניו. החבורה נבלעת בתוך אולפן ההקלטות הקטן, וחמש דקות אחר כך הם בחוץ. חזרה אחת מספיקה כדי שהשיר יבוצע בצורה מושלמת.

את הדרך הקצרה לרכב ההסעה של מרכז שלוש עושות ענהאל ודינה בשירה באנגלית בקולי קולות, שגורמת לעוברים ושבים להביט בהם בתדהמה. ידיהן אוחזות בזרועותיו של גיא, אחת מכל צד, והן נותנות לו להוביל אותן למרות ראייתו המטושטשת.

ענהאל מתמקמת במושב האחורי של המכונית, ראשה נשען על החלון. דינה מתיישבת לפניה ומתרווחת על המושב כשבידה כוס קולה. היא מנצלת את הנסיעה בחזרה לירושלים כדי לגולל את סיפור חייה יוצא הדופן.

נולדתי במניפור שבהודו, כיהודייה משבט בני המנשה", היא מסבירה בעברית צחה ובשפה בוגרת. "יש לי שני אחים גדולים ממני. כשאמא שלי החזיקה אותי בפעם הראשונה, היא ראתה שיש לי עיניים לבנות וחשבה שזה מיוחד.

בגיל שנה ניתחו לי את העיניים, אחרי שהבינו שיש לי בעיה, אבל הראייה רק הידרדרה. אבא עבד כסורק תמונות בבית דפוס, ואמא נשארה איתי בבית." "היא היתה שרה לי ומנגנת בגיטרה, וממנה למדתי לאהוב מוזיקה מגיל קטן

טל אריאל אמיר

בגיל 6 הלכה דינה לכיתה א' בבית ספר רגיל. "בשלב הזה עוד יכולתי להבדיל בין אור לחושך ולזהות קצת צבעים. אני יודעת מה זה אדום, כחול וצהוב, אבל הכי אהוב עלי זה ורוד. יום אחד, בערך אחרי חודש בלימודים, הראייה שלי היתה מטושטשת מאוד, והיה לי מפחיד, אז ברחתי הביתה. לא יודעת איך הגעתי, כי לא ראיתי כלום. כשנכנסתי לחדר שלי, פתאום היה חושך

בבית היו בני דודים שלי וביקשתי מהם להדליק את האור. הם אמרו שהבית מואר מהשמש. אמא שלי בדיוק חזרה מקניות, ואמרתי לה שאני לא רואה". "יותר. היא בכתה. אמרתי לה: 'אל תדאגי, יהיה בסדר. אני בסך הכל עיוורת'. אין לי מושג מאיפה היו לי כוחות

ההורים שלי רצו איתי לרופאים, אבל שום דבר לא עזר. אני בטוחה שאם היינו גרים אז בישראל, היו מצליחים להציל לי את העיניים

למרות העיוורון, ההורים שלחו אותי שוב לבית הספר אחרי חודשיים. האחים שלי הובילו אותי כל הדרך. באותם ימים העיניים שלי התנפחו, וזה הפחיד את הילדים בכיתה, הם צחקו עלי ואמרו שזה מידבק

אחרי כמה ימים המורה שלי ביקש שלא אבוא יותר לכיתה, כי הילדים לא מתרכזים בשיעור. הוא קרא לאח שלי ואמר לו לקחת אותי הביתה. זה היה הרגע הכי קשה בחיי. נפגעת מאוד

פתאום נידו אותי. לא רק שאיבדתי את הראייה, גם הרגשתי שאף אחד לא אוהב אותי. מאז לא הלכתי יותר לבית הספר, נשארתי בבית. רוב הזמן הייתי "לבד. לימדתי את עצמי לנגן באורגן שהיה בבית, ואמא היתה שרה איתי, ואפילו כתבה שיר על עיוורון

כשדינה היתה בת 10, עלתה המשפחה לארץ והתיישבה בפרדס חנה. כעבור שנה עברו לקריית ארבע, שם עובדים ההורים כעובדי ניקיון בישיבה ובבתי ספר. אף שדינה כמעט לא למדה בילדותה, היא נרשמה לבית חינוך לעיוורים בירושלים. כשעלתה לכיתה י', שמעה לראשונה על מרכז שלוש ועל להקה הפועלת במקום

מרכז שלוש (ראשי תיבות של "שחרור למשפחה ולילד המוגבל") הוקם ב-1990 על ידי קלמן ומלכי סמואלס מירושלים, הורים לשבעה ילדים, ובהם יוסי (41). שהפך נכה. עיוור וחירש בעקבות חיסון משולש פגום שקיבל כשהיה בן 11 חודשים. בני הזוג האמינו כי האחריות לילדים כמו בנם אינה יכולה ליפול רק על ההורים, והחליטו לפתוח מקום שבו יקבלו הילדים טיפולים וההורים יזכו למעגל חברתי תומך

ההתחלה היתה בדירה בשכונת הר נוף. המרכז סיפק פעילות תעסוקתית לעשרות ילדים בשעות אחר הצהריים. עם השנים גדל הביקוש. עד שבשנת 2016 נחנך המרכז הנוכחי בשכונת בית וגן, שהפך לגדול ולמתקדם ביותר בישראל עבור אנשים עם מוגבלויות

למעלה (מימין לשמאל): שי בן שושן, מנהל הלהקה; טל קימה, נגן פעמוני הרוח; שרה סמואלס, גיטריסטית; יאיר פומברג, נגן כלי ההקשה למטה (מימין לשמאל): דינה סמטה, סולנית; יוסף עובדיה, מתופף; גיא ממן, קלידן; ענהאל כליפה, סולנית

תחילת דרכה של הלהקה היתה לא פשוטה. "הופענו בבתי ספר בירושלים, וזה היה נורא", מספר שי. "ילדים צחקו עלינו, והיו כאלה שנטשו את המופע באמצע. אחרי אחת ההופעות הלכנו למסעדה, וכשהתיישבנו, אנשים קמו מהשולחן הסמוך כדי לא להיות לידנו. יאיר כל כך נעלב, הוא אמר להם שהוא "לא חולה, יש לו רק תסמונת דאון. נקרע לי הלב. החלטתי לעשות הכל כדי להראות שהם יכולים להפוך לאמנים כמו כולם".

פריצת הדרך היתה בפברואר 2008, כשהפועל ירושלים זכתה בגביע המדינה בכדורסל. הנשיא דאז, שמעון פרס, אירח במשכנו את שחקני הקבוצה והזמין גם את נגני שלוה. "כאן התחיל השינוי", אומר שי. "פתאום אנשים התקשרו אלי והזמינו אותנו, ולא הייתי צריך לרדוף אחריהם. היו לנו ארבע הופעות בכל שבוע, והגיעו גם הזמנות מחו"ל. חברי הלהקה טסו בפעם הראשונה בחייהם לאירופה ולניו יורק. מאז אנחנו מוזמנים בקביעות להופעות בבית "הנשיא".

לפני שש שנים הגיעה אל הלהקה המתפתחת דינה, שהיתה אז בת 15. "חברה ששמעה אותי שרה הציעה לי לפנות אל שלוה", היא מספרת בדיוק "כשהסעה עוצרת בפתח המרכז. "שי בחן אותי וקיבל אותי כסולנית".

דינה, ענהאל וגיא יוצאים מהרכב הגדול ופוסעים יחד אל הלובי הפתוח, המאפשר להביט מלמטה אל הקומות העליונות. בדרך עוצרות אותם שתי מתנדבות ומבקשות לעשות סלפי. גיא חומק בשקט, בעוד דינה וענהאל מתמסרות לצילומים. יחד הן עולות לקומה השנייה ונכנסות לאולפן ההקלטות, שהוקם במקום במיוחד עבור הלהקה. הן משתרעות על הפופים הצבעוניים מול הפסנתר הלבן וממתינות לשאר חברי הלהקה.

בהתחלה חשבת שזה יהיה כיף, חפלה כזאת", נזכרת דינה בימיה הראשונים בלהקה. "פתאום שי אמר לי שאבוא איתם לבנייני האומה, לאירוע שנקרא 'כוכב מיוחד נולד', ובו מופיעים ילדים עם מוגבלויות. חששתי מהקהל, אבל שי אמר שיהיו 100 איש".

עליתי לשיר, ואחר כך שמעתי את מחיאות הכפיים. ידעתי מייד ששי עבד עלי, ויש באולם הרבה יותר אנשים. אחר כך הוא אמר לי שהיו 3,000 אנשים".

"מאותו רגע קיבלתי אומץ. הפנמתי שבזכות השירה אני עוזרת למוגבלים אחרים, כי אני מראה לציבור שגם אנחנו יכולים".

ענהאל הצטרפה ללהקה לפני שלוש שנים. היא נולדה בליון שבצרפת עם עיוורון כמעט מוחלט, הצליחה להבדיל רק בין אור לחושך. בגיל שנתיים עברה השתלת רשתית, אבל הגוף דחה את השתל, ומאז היא לא רואה.

בעין שמאל אין לי אישון, ועין ימין גדולה יותר, וזה לא אסתטי", היא אומרת בביישנות, וידה מחליקה על שמלתה השחורה, העוטפת את רגליה. "הילדים" בגן היו מציקים לי וצוחקים עלי בגלל המשקפיים. לפעמים התעלמו ממני לחלוטין.

"למזלי, הוריי רצו לעלות לארץ, והגענו למעלה אדומים. לא רציתי ללמוד בבית ספר לעיוורים, אז שלחו אותי לבית ספר דתי לבנות. התלמידות קיבלו אותי "יפה. אפילו סבלו בשקט את מכונת הברייל המרעישה שהבאתי לכיתה. אחר כך הלכתי לאולפנה בעיר ועשיתי בגרות במגמת מוזיקה וספרות".

איך הגעת לשירה?

בילדותי, ההורים שלי לא הקריאו לי סיפורים לפני השינה, אלא היו משמיעים לי מוזיקה. בגיל 6 למדתי לנגן בפסנתר ובגלל שלעיוורים יש שמיעה מפותחת, אני תמיד שמה לב אם התווים לא נכונים. כשהגענו לארץ לא ידעתי עברית, אז במקום לדבר הייתי שרה בצרפתית, ואחר כך בעברית. למדתי "את המילים של השירים, גם אם לא הבנתי את כולן. שרתי בטקסים של בית הספר, ובכיתה י"א הצטרפתי ללהקה הייצוגית של מעלה אדומים".

אחרי התיכון התנדבה ענהאל לשירות לאומי בארגון יד שרה והתגוררה במערך הדיור של בית החינוך לעיוורים, שם הכירה את דינה. "מייד התחברנו ועברנו לגור יחד", מספרת ענהאל. "היא סיפרה לי על השירות הלאומי שהיא עושה במרכז שלוה ובלהקה והמליצה לי להצטרף. בהתחלה לא רציתי, כי "זה נראה לי מקוטלג מדי על אנשים עם מוגבלויות".

"דינה מתפרצת לדבריה: "זוכרת שהקלטתי אותך שרה בלי שתדעי ונתתי את ההקלטה לשי".

"בטח זוכרת", אומרת ענהאל, והחיוך מתפשט על שפתיה. "תמיד אני שרה במהלך שטיפת כלים, ולא הבנתי למה דינה עומדת לידי כל הזמן".

ענהאל: "בגלל שרעדתי עליתי לבמה עם מקל הנחייה ואז גם דינה עלתה עם מקל, כדי שנהיה אחידות". להקת שלווה על הבמה בתוכנית

שי שמע את ההקלטה והתלהב, אבל ענהאל לא רצתה לעזוב את הלהקה של מעלה אדומים. "יום אחד דינה היתה צריכה להיות בחתונה וביקשה ממני "להחליף אותה בהופעה. הסכמתי, באופן חד-פעמי, אבל בסוף נשארתי כי התאהבתי. את שנת השירות השנייה שלי עשיתי עם דינה והלהקה בשלווה

דינה: "ענהאל טובה יותר במוזיקה לועזית, ואני בשירים ישראליים. אנחנו משלימות אחת את השנייה. התחרות היחידה בינינו היא מי אוכלת יותר חריף. "לרוב אני מנצחת

בשנה שעברה הדליקה דינה משואה בערב יום העצמאות. "שלווה ובית החינוך לעיוורים המליצו עלי, ובהתחלה הייתי בטוחה שמותחים אותי. מאוד "התרגשתי להיות הנציגה של בעלי המוגבלויות

"מה מרגש יותר, להדליק משואה או להופיע באודישן של "הכוכב הבא לאירוויזיון

"התקלת אותי", היא פורצת בצחוק רועם. "כל אחד מהאירועים היה מיוחד מאוד ומשמעותי בחיי. אלה שני רגעי שיא"

לאולפן ההקלטות זורמים שאר חברי הלהקה שהופיעו באודישן. הקשר ביניהם הדוק, נטול תחרותיות. ענהאל ודינה, שמתגוררות בשנתיים האחרונות בדירה משותפת במרכז, סונטות זו בזו "יא עיוורת". לגיא הן קוראות "פג", משום שנולד לאחר שבעה חודשי היריון. לאולפן נכנס יאיר, שעולה מחדר הסדנה שבקומה הראשונה. הוא צונח על אחד הפופים בחדר, מצהיר שהוא רעב ומזמין פיצה מבית הקפה של שלווה

יאיר נולד בקיבוץ חפץ חיים, ויש לו שני אחים גדולים ואחות קטנה. "רק אני עם תסמונת דאון", הוא אומר ברצינות, ועיניו הכחולות נפערות. "אני בשלווה "מגיל 6, וכיף לי פה. היום אני גר כאן בגלל שאני עובד בלהקה. את יודעת שלפני שנה הייתי אמור להתחתן

?מי היתה המיועדת

הכרתי אותה לפני שנה וחצי במשלחת של בעלי מוגבלויות לפולין, גם לה יש תסמונת דאון. התאהבתי בה ממבט ראשון. דיברנו הרבה ויצאנו לדייטים, "אבל בסוף ההורים שלה לא הסכימו שנתחתן. כשנפרדנו הייתי בדיכאון. עכשיו אני מחפש מישהי אחרת. לא אכפת לי אם היא תהיה עם תסמונת דאון או רגילה, העיקר שתהיה בן אדם. אני אוהב ילדים. הייתי לא מזמן אצל שי בבית והקראתי לבת הקטנה שלו סיפור לפני השינה. היא הסכימה שרק אני "ארדים אותה".

?מה אתה הכי אוהב בלהקה

להופיע על הבמה עם החברים שלי. בהתחלה היה לי קשה, כי הרגשתי פחות טוב מאחרים. היום אני טוב כי לא ויתרתי. את יודעת שלפני שבוע חזרנו "מאנגליה? היתה לנו הופעה בבית הספר של הנסיך וויליאם באיטון קולג'. אנשים הגיבו אלינו בכבוד

גיא וטל יושבים בצד. הם הטיפוסים השקטים יותר בחבורה. טל, מתברר, הוא חביב הבנות במרכז: מזמין אותן לבית הקפה, מתקשר ומקפיד לשמור על קשר. שי מספר שכבר בכיתה ג' בקטמונים היתה לטל חברה עם תסמונת דאון, אבל היא שברה את ליבו כשעזבה עם הוריה את הארץ וטסה לחו"ל. מאז הוא מחפש מישהי אחרת, שאיתה יוכל לנהל מערכת יחסים רצינית

טל נבוך ומעביר נושא. "הכי אני אוהב ללוות את הזמרות שלנו בשפת הסימנים, כדי שגם חירשים יבינו את המילים", הוא אומר בשקט. "למדתי מחברים "בשלווה

"פתאום הוא מסתכל בשעון. "אני ממהר, יש לי עוד מעט משמרת בבית הקפה. אני המלצר הראשי שם

גיא רוצה לצאת לדירתו השכורה בירושלים. הוא היחיד מחברי הלהקה שלמד באקדמיה למוזיקה וסיים תואר ראשון בקומפוזיציה ובהוראת מוזיקה. עכשיו הוא עובד על הוצאת אלבום ראשון, ואת כל השירים והלחנים כתב בעצמו.

"למרות זאת, הלהקה היא החשובה ביותר", הוא מבהיר. "אני איתם יותר מאשר עם כל אדם אחר, זאת המשפחה השנייה שלי".

חברי הלהקה צפו בכל תוכניות הריאליטי הקשורות למוזיקה. הם מכירים את כל המנחים, המועמדים והמנצחים. למרות ההערכה, שי סירב עד היום לכל הצעה שהגיעה מתוכנית ריאליטי.

חששתי שהם לא מוכנים נפשית או שיצחקו עליהם. עכשיו התנאים הבשילו, כי הלהקה טובה, וזו גם הזדמנות ליצור שיח ציבורי על קבלת האחר. "חשבתי ש'הכוכב הבא לאירוויזיון' היא הבמה הנכונה, משום שאם הם יצליחו, זו תהיה חשיפה בינלאומית. הלהקה היא הפנים היפות של ישראל".

איך קיבלו חברי הלהקה את הבשורה שהם הולכים לאודישנים

אייר וטל קפצו משמחה. ענהאל ודינה חששו, והסברתי להן שאנחנו לא הולכים לשם רק בשבילנו, אלא כדי לייצג את אוכלוסיית המוגבלים. מתוך עשרת חברי הלהקה בחרתי את השישה שיופיעו ב'כוכב הבא' (על פי חוקי האירוויזיון, להקה יכולה למנות עד שישה חברים; ט"א). באודישן בחרנו לבצע את "השיר של החיפושיות", כי הוא אהוב על קלמן סמואלס ורצינו לשמח אותו.

כמה ימים לפני הצילומים הגיעה הלהקה לאולפן. ענהאל ודינה הורשו למשש את המסך שאמור להתרומם. "משום מה זה הרגיע אותי", אומרת ענהאל. "ידעתי שאני יכולה לשיר טוב, אבל העובדה שהתייחסו אלינו ברגישות, שהבינו שדינה ואני לא רואות את מה ששאר החברים רואים ונתנו לנו אפשרות "לחוש את זה, הרגיעה אותי".

איך התייחסו אליכם אסי עזר ורותם סלע

"יאיר: "אסי חיבק אותי. הוא חבר שלי".

שי: "כולם הפתיעו לטובה, גם הבמאי והעורך יואב צפיר. הייתי בטוח שיהיה דיסטנס. אסי התחבר ליאיר, ורותם התעניינה בחיים האישיים של חברי הלהקה. הם הרגישו שזה באמת מעניין אותה".

"חשבתי שריאליטי זה צהוב, אבל נתקלתי ברגישות מדהימה. אין לי ספק שלא מנצלים אותם ובאמת מתייחסים לכישרון שלהם".

אל ששת הצעירים הצטרפו לבמת האודישן גם שי, שניגן עם טל ויאיר בקחון (סוג של תוף העשוי מקופסת עץ), ושרה סמואלס (20), בת הזקונים של קלמן ומלכי, שניגנה בגיטרה.

התרגשתם לפני העלייה לבמה

ענהאל: "ממש רעדתי, ולכן שי הציע שאעלה עם מקל הנחייה, כדי שאעמוד יציב. גם דינה עלתה עם מקל, כדי שנהיה אחידות. כשהשמעו את הצפצופים "של הספירה לאחור, אני חושבת שלא נשמתי".

טל: "גם אני מאוד התרגשתי, ולא רק בגלל האודישן. חשוב לי שדרכנו אנשים ילמדו על מוגבלויות. אני אדם רגיל, וככה צריך להתייחס אלי. אני אדם רגיל "עם תסמונת דאון".

"יוסף: "אצלי ההתרגשות נבעה מהמחשבה שכלהקה וכיהודים, אולי נוכל לייצג את ישראל בעולם, וזה כבוד גדול".

אתם מתכוונים לאפשרות שבסוף לא תזכו

דינה: "העובדה שקיבלו אותנו והגענו עד כאן, זה ניצחון מבחינתנו. אנחנו רוצים לזכות, אבל אם לא, אז לא. נתאכזב, אבל אנחנו מוכנים לאפשרות הזאת. "לפחות העלינו לדיון הציבורי את החיבור בין מוזיקה לאנשים עם מוגבלויות".

"יאיר: "נכון. לא נורא אם נפסיד. אני מאמין באלוהים ומקווה שנזכה

"גיא: "אני מעדיף לשמור על סקפטיות, כדי לא להתאכזב

דינה: "חשוב לומר שהמגבלות שלנו לא מונעות מאיתנו להגיע רחוק. עיוורון לא מפריע לעשות מוזיקה, וגם לא תסמונת דאון. אנחנו לא אנשים חולים.
"כשחולמים, אי אפשר לעצור אף אחד. גם לא אותנו

את וענהאל רוצות לראות את העולם סביבן

דינה: "פעם שי רצה לקחת אותי לרופא מומחה, כדי לבדוק אם אפשר לעשות משהו כדי להציל את העיניים שלי. אבל זה לא מעניין אותי. השלמתי עם
"המצב שלי לפני הרבה שנים

ענהאל: "גם אני התרגלתי למצב הזה, ואין לי חשק להתרגל למצב אחר. העיוורון הוא חלק ממני ומהאישיות שלי. בעצם, אולי הייתי רוצה לראות שוב
לכמה שניות, כדי להרביץ לשי", היא צוחקת. "פעם שאלתי אותו איזה סוג של זמרת אני - ג'אז, מודרני, אופרה? אז הוא ענה לי שאני זמרת עיוורת. וזה
"נכון. סבבה לי עם זה